

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας, για κοινό έλεγχο σε σχέση με τη διέλευση των συνόρων».

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Όπως είναι γνωστό, η Συμφωνία Σένγκεν που υπογράφηκε την 14 Ιουνίου 1985, καθώς και η Σύμβαση Εφαρμογής της Συμφωνίας Σένγκεν, η οποία υπογράφηκε την 19 Ιουνίου 1990 και κυρώθηκαν από την Χώρα μας με το ν. 2514/1997 (Α'-140) προβλέπουν την προοδευτική κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα, θεσπίζουν καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών και καθορίζουν τις προϋποθέσεις εφαρμογής και τις εγγυήσεις για την υλοποίηση της ελεύθερης κυκλοφορίας. Η Συμφωνία και η Σύμβαση Σένγκεν, οι κανόνες που θεσπίστηκαν βάσει των κειμένων αυτών καθώς και οι συναφείς Συμφωνίες αποτελούν το «Κεκτημένο Σένγκεν», το οποίο ενσωματώθηκε στο θεσμικό και νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει του Πρωτοκόλλου που επισυνάφθηκε στη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

2. Οι επιμέρους ρυθμίσεις που αφορούν τον τρόπο διεξαγωγής του ελέγχου των συνόρων καθορίζονται στον Κανονισμό ΕΚ 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων Σένγκεν). Η σημερινή πρόκληση συνίσταται

στον συντονισμό των ενεργειών των αρμόδιων εθνικών υπηρεσιών σε διμερές επίπεδο, με δράσεις οι οποίες μπορούν να αναπτυχθούν βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα και πριν τα υποψήφια ή νέα κράτη-μέλη της Ε.Ε εφαρμόσουν το «Κεκτημένο Σένγκεν»

3. Στο πλαίσιο συντονισμού των δράσεων αυτών κινείται και η υπό κύρωση Συμφωνία, η οποία υπογράφηκε από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, εκ μέρους της Ελλάδος και τον Υπουργό Εσωτερικών της Βουλγαρίας. Η συμφωνία αυτή αναμφισβήτητα αποκτά ιδιαίτερη σημασία από το γεγονός ότι η Βουλγαρία αποτελεί κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει αποδεχθεί και έχει προσχωρήσει στο «Κεκτημένο Σένγκεν», και αναμένεται να το εφαρμόσει πλήρως το έτος 2011. Παράλληλα εξυπηρετείται αποτελεσματικά το συμφέρον της Χώρα μας για την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης, στο πλαίσιο μίας ενιαίας ευρωπαϊκής στρατηγικής, δια της εφαρμογής των βέλτιστων πρακτικών και του Ολοκληρωμένου Μοντέλου Ασφάλειας Συνόρων - τα οποία ουσιαστικά αποτελούν κεκτημένο του Σένγκεν. Απώτερος σκοπός εν προκειμένω είναι η επιτάχυνση και διευκόλυνση της διέλευσης των χερσαίων συνόρων μεταξύ των δύο Χωρών στο πλαίσιο της λειτουργίας ενός σύγχρονου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε.

4. Η παρούσα Συμφωνία προβλέπει στο πρώτο κεφάλαιο και στα άρθρα 1 έως 9 ότι τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα λάβουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να διευκολύνουν και να επιταχύνουν τους συνοριακούς ελέγχους στη μεταξύ τους σιδηροδρομική και οδική κυκλοφορία. Ορίζονται οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές (Ελληνική Αστυνομία και Διεύθυνση Αστυνομίας Συνόρων της Βουλγαρίας) που θα διενεργούν τους συνοριακούς ελέγχους, οι οποίοι θα πραγματοποιούνται όπως προβλέπεται

από την αντίστοιχη εθνική νομοθεσία των Συμβαλλομένων Μερών. Επίσης προβλέπεται ότι τα συμβαλλόμενα μέρη θα παρέχουν αμοιβαία συνδρομή και θα διατηρούν στενή επαφή και συνεργασία σε μόνιμη βάση, με σκοπό τη διενέργεια των συνοριακών ελέγχων κατά τρόπο αποτελεσματικό. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού θα ανταλλάσσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες, σύμφωνα με τη σχετική εθνική νομοθεσία τους, ενώ παράλληλα ορίζεται ότι ο έλεγχος εισόδου – εξόδου των προσώπων και των οχημάτων και των δύο Χωρών θα διενεργείται στις εγκαταστάσεις του συνοριακού σημείου ελέγχου του Προμαχώνα. Σε ό,τι αφορά τον έλεγχο των προσώπων που διακινούνται σιδηροδρομικώς, τόσο ο έλεγχος εισόδου όσο και εξόδου θα διενεργείται στις εγκαταστάσεις του συνοριακού σημείου ελέγχου Κούλατα της Βουλγαρίας.

5. Στο δεύτερο κεφάλαιο και στα άρθρα 10 έως 14 καθορίζεται το νομικό καθεστώς από το οποίο θα διέπονται οι υπάλληλοι των συμβαλλομένων μερών. Συγκεκριμένα, οι υπάλληλοι του γειτονικού κράτους θα μετακινούνται στη συνοριακή υπηρεσία του κράτους δικαιοδοσίας όπου πρέπει να εκτελούν τα υπηρεσιακά τους καθήκοντα, επιδεικνύοντας το διαβατήριο ή την ταυτότητά τους, θα φορούν την υπηρεσιακή τους στολή, θα φέρουν χειροπέδες και ασύρματο και δεν θα φέρουν όπλα. Επίσης ορίζεται ότι οι διατάξεις του Ποινικού Δικαίου του κράτους δικαιοδοσίας σχετικά με την προστασία των υπαλλήλων του θα ισχύουν και για αξιόποινες πράξεις σε βάρος των υπαλλήλων του γειτονικού κράτους κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους στο κράτος δικαιοδοσίας ή σε συνάρτηση με την υπηρεσία αυτή. Επίσης για αξιόποινες πράξεις που έχουν διαπραχθεί από υπαλλήλους του γειτονικού κράτους ή εις βάρος αυτών, θα ενημερώνεται άμεσα η προϊστάμενη αρχή σε περιφερειακό επίπεδο και η αρμόδια εισαγγελική αρχή του κράτους δικαιοδοσίας, καθώς και οι αρμόδιες αρχές του γειτονικού κράτους που προβλέπονται στο άρθρο 3.

Προβλέπεται επίσης ότι αξιώσεις αποζημίωσης για ζημίες που έχουν προκαλέσει οι υπάλληλοι του γειτονικού κράτους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή σε συνάρτηση με τα καθήκοντα αυτά στο κράτος δικαιοδοσίας, υπόκεινται στη νομοθεσία του κράτους δικαιοδοσίας και πρέπει να υποβάλλονται ενώπιον των δικαστηρίων αυτού. Ομοίως σε περίπτωση θανάτου ή σωματικής βλάβης υπαλλήλου του γειτονικού κράτους κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή σε συνάρτηση με την υπηρεσία αυτή, ή σε περίπτωση που ένα αντικείμενο που φέρει μαζί του ο υπάλληλος υποστεί ζημία ή καταστραφεί, οι αξιώσεις αποζημίωσης για τις ζημίες αυτές θα εκδικάζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους στο οποίο έλαβε χώρα η αξιόποινη πράξη. Για την απρόσκοπτη και εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας οι Προϊστάμενοι των περιφερειακών Υπηρεσιών κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους θα γνωρίζουν γραπτώς στο άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γέννησης, τον αριθμό της ταυτότητας και την υπηρεσία στην οποία ανήκουν οι υπάλληλοί τους, που εκτελούν καθήκοντα στο κράτος δικαιοδοσίας.

6. Στο τρίτο και τέταρτο κεφάλαιο (άρθρα 15 έως 19) ρυθμίζονται οι αμοιβαίες υποχρεώσεις των συμβαλλομένων σχετικά με τις προκεχωρημένες συνοριακές υπηρεσίες του γειτονικού κράτους στο κράτος δικαιοδοσίας καθώς και τους υπηρεσιακούς χώρους και χώρους διαμονής. Το κράτος δικαιοδοσίας θα παρέχει στις προκεχωρημένες συνοριακές υπηρεσίες του γειτονικού κράτους τους απαραίτητους χώρους και εγκαταστάσεις. Το κράτος δικαιοδοσίας θα παρέχει επίσης τους χώρους και τον εξοπλισμό που απαιτούνται για την κάλυψη των αναγκών του συνοριακού ελέγχου στους συνοριακούς σιδηροδρομικούς σταθμούς. Επίσης προβλέπεται ο ισόποσος καταμερισμός του κόστους λειτουργίας των εγκαταστάσεων.

7. Στο άρθρο 20 ορίζεται ότι η εφαρμογή της υπό κύρωση Συμφωνίας δεν εμποδίζει την εκπλήρωση άλλων διεθνών υποχρεώσεων, ούτε θίγει άλλα διεθνή δικαιώματα των Κρατών. Ομοίως στο άρθρο 21 ορίζεται ότι σε περίπτωση που απειλείται η εθνική ασφάλεια ή άλλα σημαντικά δημόσια συμφέροντα, ή σε περίπτωση που υπάρχει ασυμβατότητα με την εθνική νομοθεσία, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται να αρνηθεί προσωρινά την παροχή της ως άνω συνδρομής, πλήρως ή μερικώς.

8. Το άρθρο 22 ορίζει ότι η παρούσα Συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ την 30^η ημέρα μετά την ημερομηνία λήψης της τελευταίας ειδοποίησης αναφορικά με την ολοκλήρωση των σχετικών εσωτερικών διαδικασιών κάθε Κράτους. Η Συμφωνία θα τροποποιείται και θα συμπληρώνεται με αμοιβαία γραπτή συναίνεση μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών.

9. Το άρθρο 23, ορίζει ότι η παρούσα Συμφωνία συνάπτεται για αόριστο χρόνο και θα παύσει να ισχύει χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση κατά την ημερομηνία που έχει ορίσει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την άρση των συνοριακών ελέγχων μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών της Συμφωνίας Σένγκεν και της Βουλγαρίας στο πλαίσιο της απόφασής του σχετικά με την πλήρη εφαρμογή του κεκτημένου Σένγκεν στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας σύμφωνα με την πράξη προσχώρησης της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Πρωτόκολλο για την ενσωμάτωση του κεκτημένου Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

10. Θέτοντας τα ανωτέρω υπόψη της Βουλής των Ελλήνων παρακαλούμε
όπως η ως άνω Συμφωνία τύχει της έγκρισής της.

Αθήνα, 4 Μαΐου 2004

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Ν. ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΣΤΙΑΤΑΝΙΔΗΣ